

KAMIL WALENCIUK
EKSPERTYZY PRZYRODNICZE
+48-604-260-476

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA I CHIROPTEROLOGICZNA

**BUDYNKU W BYDGOSZCZY PRZY UL. WARMIŃSKIEGO 11 . PRZEZNACZONEGO
DO TERMOMODERNIZACJI**

BYDGOSZCZ: STYCZEŃ 2015R

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA I CHIROPTEROLOGICZNA BUDYNKU MIESZKALNEGO UL. WARMIŃSKIEGO 11 PRZEZNACZONEGO DO TERMOMODERNIZACJI

1. Informacje ogólne.

Ekspertyza została wykonana na zlecenie IDEA PROJEKT Anna Markiewicz ul. Wiślana 9/29 86-300 Grudziądz

Przedmiotem ekspertyzy było:

1. wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności,
2. wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk nietoperzy, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez nietoperze, określenie gatunków i ich liczebności,
3. zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania remontu obiektu

Ekspertyzę ze względu na zimową porę roku sporządzono na podstawie 1 kontroli (27 styczeń), podczas których wyszukiwano potencjalnych miejsc gniazdowych dla ptaków oraz potencjalnych siedlisk nietoperzy, miejsc niebezpiecznych dla nich oraz inwentaryzowano ptaki występujące na budynku i w jego sąsiedztwie. Kontrolę przeprowadzono w ciągu dnia w celu ustalenia śladów obecności nietoperzy w budynku oraz śladów bytowania ptaków w inwentaryzowanym budynku.

2. Ptaki w budynkach

Budynki są w miastach bardzo istotnym miejscem gniazdowania ptaków z grupy tzw. dziuplaków i półdziuplaków. W miastach Europy Środkowej regularnie zakłada tu gniazda ok. 16 gatunków ptaków. Najważniejszą rolę pełnią budynki dla gołębi miejskich *Columba livia f. domestica*, wróbli *Passer domesticus*, kawek *Corvus monedula* i jerzyków *Apus apus*. Ponadto często zakładają w nich gniazda m.in. szpaki *Sturnus vulgaris*, sikory - modraszka *Cyanistes caeruleus* i bogatka *Parus major*, pustułka *Falco tinnunculus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* i mazurek *Passer montanus*. Ptaki wykorzystują rozmaite struktury w ścianach budynków, takie jak otwory w stropodachach, szczeliny za rynnami, pod dachami i balkonami.

3. Podstawy prawne

Przy wykonywaniu prac remontowo-budowlanych należy uwzględnić zapisy:

- ustawy z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880, ze zm.),
- ustawy z dnia 1 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627, ze zm.),

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2014 poz. 1348).
- ustawę o ochronie zwierząt z dn. 21 sierpnia 1997 (Dz.U. 1997 Nr 111 poz. 724).

Powyższe akty prawne wprowadzają szereg zakazów odnośnie chronionych gatunków ptaków: zakaz niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych, niszczenia ich siedlisk, ostoi, gniazd i innych schronień, umyślnego płoszenia i niepokojenia, przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca. Wskazują również sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt, które polegają w szczególności na zabezpieczaniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi, wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt i dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac (w tym prac budowlanych i remontowych) do okresów rozrodu. Wszystkie wymienione powyżej gatunki ptaków gniazdujące w budynkach podlegają ochronie gatunkowej. Fakt ten narzuca pewne ograniczenia na inwestora planującego prace remontowe danego budynku. Niezbędne w tej sytuacji jest stwierdzenie przed rozpoczęciem działań modernizacyjnych, czy któryś z gatunków objętych ochroną gatunkową nie wykorzystuje budynku jako miejsca gniazdowego. Jeżeli ma to miejsce, należy w taki sposób ustalić termin prac, aby nie kolidowały one z okresem jego lęgów.

4. Opis budynku i zakres planowanych prac remontowo-budowlanych

Budynek mieszkalny przy ul. Warmińskiego 11 w Bydgoszczy, przeznaczony jest do termomodernizacji.

1. Dane dotyczące budynku:

- rok budowy 1830, budynek wpisany do ewidencji zabytków bez numeru rejestrowego, 1 budynek mieszkalny, wielorodzinny, własność Miasta Bydgoszcz bez docieplonych przegród budowlanych
- pow. użytkowa budynku – 334,68 m²,
- kubatura budynku – 1758 m³,
- ilość lokali mieszkalnych – 7 sztuk,
- pow. lokali mieszkalnych – 267,8 m²,
- pow. przegród do docieplenia ok. 740 m²,
- ilość stolarki okiennej do wymiany – 36 sztuk o pow. ok. 47,6 m² ,
- ilość stolarki drzwiowej do wymiany – 1 sztuka o pow. ok. 3,4 m²,
- ilość pieców kaflowych do likwidacji – 12 sztuk
- ilość źródeł podgrzania wody do likwidacji – 2 podgrzewacze gazowe (2 lokale mieszkalne).

2. Zakres robót termomodernizacyjnych:

- 1) docieplenie przegród budowlanych na podstawie opracowanego audytu energetycznego wraz z wykonaniem ewentualnych przyrodniczych zadań kompensacyjnych wynikających z inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej,
- 2) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej na podstawie opracowanego audytu energetycznego,
- 3) budowa instalacji c.o. i c.w.u. wraz z niezbędnymi robotami budowlanymi,
- 4) budowa węzła cieplnego na potrzeby c.o. i c.w.u. wraz z adaptacją pomieszczenia na potrzeby pomieszczenia węzła cieplnego,

5) roboty budowlane towarzyszące a polegające np. na robotach demontażowych, rozbiórkowych, wykończeniowych, uzupełnieniu podłóg, posadzek po zdemontowanych urządzeniach grzewczych, uzupełnieniu tynków, powłok malarskich itp. , wymianie parapetów zewnętrznych i wewnętrznych z obróbką ościeży wewnętrznych i zewnętrznych i uzupełnieniu powłok malarskich i inne stwierdzone w trakcie opracowywania dokumentacji projektowej

Ze względu na zimową porę roku w trakcie prowadzonych obserwacji zwracano szczególną uwagę na te miejsca, które mogły być potencjalnie wykorzystywane przez ptaki i nietoperze, a więc:

- otwory wentylacyjne,
- szczeliny i inne otwory w ścianach,
- kominy,
- przestrzenie pomiędzy rynnami i ścianami, łączenia różnych elementów konstrukcji budynku ,
- przestrzenie pod parapetami, przy framugach okiennych, przy opierzeniach etc.
- zabrudzenia potwierdzające obecność ptaków
- odchody

5. Wyniki obserwacji

A) PTAKI

Podczas kontroli nie stwierdzono zasiedlenia opisywanego obiektu przez ptaki. Ze względu na całkowite zabudowanie otworów obiekt nie stanowi potencjalnego miejsca lęgowego ani siedliska ptaków miejskich.

Sprawdzone wypusty parapetowe i pozostałe również nie nosiły śladów bytności ptaków.

Odnotowano przelatujące w pobliżu kawki, wróble, żerujące jaskółki oknówki oraz mazurki. Odnotowano w pobliżu odgłosy jerzyków, kopciuszka i piegży. Nie stwierdzono zasiedlenia w pobliżu budynków.

Nie stwierdzono również na elewacji omawianego budynku śladów ich obecności, takich jak np. półksiężycowate ślady ogonów na elewacji pod wlotami do gniazda (np. pod otworami wentylacyjnymi, w przypadku jerzyka, wróbla lub kawki), odrobin materiału gniazdowego (np. trawy) wystająca ze szczeliny, np. zza rury spustowej lub rynny, pobielenie odchodami , czy też wybrudzone szczeliny prowadzące do komór lęgowych lub pozostałości po gniazdach jaskółek oknówek.

Przeszukany dach i poddasza również nie zawierały śladów bytowania i gniazdowania ptaków miejskich.

B) NIETOPERZE

W budynku nie stwierdzono obecności, ani śladów bytowania nietoperzy. Okres prowadzenia obserwacji przypadł na okres hibernacji nietoperzy i nie odnotowano tutaj ich obecności. Ze względu na czas prowadzenia obserwacji nie można jednoznacznie wykluczyć możliwości wykorzystywania

budynku, jako schronienia przez nietoperze. Obecnie nie stwierdzono ich obecności, jednak obecność szczelin na elewacji (np. na styku budynków, ich brył czy w wyniku odchylenia się budynku etc.) na elewacji budynku z całą pewnością tworzy warunki do przynajmniej czasowego wykorzystywania ich przez nietoperze. Przeprowadzony wywiad z sąsiednimi lokatorami potwierdza brak obecności nietoperzy przy budynku. Podczas kontroli poddasza nie stwierdzono odchodów nietoperzy, również w podpiwniczeniu nie znaleziono guana tych ssaków.

Należy jednak mieć na uwadze, że zwierzęta te mogą regularnie zmieniać swe schronienia i pojawiać się tu sezonowo. W dostępnych i sprawdzonych miejscach nietoperzy jednak nie obserwowano. Nie znaleziono również na poddaszu odchodów charakterystycznych dla nietoperzy.

6 Wnioski i zalecenia

Podsumowując:

- w budynku nie stwierdzono siedliska ptaków miejskich
- w budynku nie stwierdzono gniazdowania ptaków oraz nietoperzy;
- wykonawca prac termomodernizacyjnych powinien przystąpić do prac od połowy października do początku marca.
- w przypadku braku możliwości wykonania prac w ww. terminie należy wykonać szczelne zabezpieczenie otworów i gzymsów, co pozwoli zminimalizować straty w potencjalnych lęgach. A bezpośrednio przed pracami termomodernizacyjnymi dokonać kolejnej wizji ornitologa i hiropterologa.

Ze względu na zasadę przeczności i potencjalne siedliska najodpowiedniejszym okresem wykonania robót rozbiórkowych przedmiotowych budynków byłby okres od początku drugiej połowy października do początku miesiąca marca, a więc poza okresem lęgowym ptaków miejskich i nietoperzy.

Kamil Walenciuk

7. Dokumentacja fotograficzna

